

1*	Miejsce egzaminu	
2*	Numer Kandydata	
3*	Kierunek studiów	
4	Liczba uzyskanych punktów/100

* - wypełnia Kandydat

Test

**z języka polskiego dla absolwentów szkół z polskim
językiem nauczania**

Wersja B

2011 rok

I. ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

...../10p.

A. Po dwukrotnym wysłuchaniu tekstu, proszę zaznaczyć prawidłowe odpowiedzi:*P – dla informacji prawdziwej, N – dla informacji nieprawdziwej.***0. W tym roku obchodzimy 100. rocznicę przyznania Marii Skłodowskiej drugiej Nagrody Nobla.****P / N**

1. Maria Skłodowska wcześniej straciła matkę. P / N
2. Postanowiła wyjechać na Sorbonę, bo w kraju nie miała prawa studiować. P / N
3. Została dwukrotnie nagrodzona prestiżową nagrodą za osiągnięcia w dziedzinie fizyki. P / N
4. Po śmierci Piotra Curie Maria została jedynym profesorem na Sorbonie. P / N
5. Maria Skłodowska-Curie przeżyła niespełna 67 lat. P / N

0.	1.	2.	3.	4.	5.
P					

_/5p.

B. Proszę uzupełnić tekst brakującymi słowami, dokonując wyboru spośród podanych poniżej propozycji.

Urodziła się jako piąte dziecko w rodzinie o tradycjach (1)..... Ojciec był dyrektorem dwóch warszawskich gimnazjów męskich. Matka prowadziła (2)..... dla dziewcząt z dobrych domów. Maria ukończyła (3)..... z wyróżnieniem. Marzenia o studiach mogła zrealizować jedynie za granicą. Wyjechała na studia do (4) Związała się z Francją poprzez małżeństwo z Piotrem Curie i pracę badawczą. Zdobyła najwyższe naukowe (5)..... – dwie Nagrody Nobla.

- (1) robotniczych / rewolucyjnych / prawniczych / nauczycielskich
 (2) pensję / restaurację / hotel / poradnię
 (3) liceum / technikum / studium / gimnazjum/
 (4) Krakowa / Paryża / Wilna/ Lwowa /
 (5) stypendia / wynagrodzenia / trofea / łupy

_/5p.

II. TEST LEKSYKALNO-GRAMATYCZNY

_ /30p.

1. Proszę uzupełnić tekst, podane w nawiasach wyrazy wpisać w odpowiedniej formie, dodając – tam, gdzie to konieczne – właściwy przyimek.

Spotkałem ją **na dworcu**⁰ (dworzec), **tego dnia**⁰ (ten dzień), kiedy przyjechałem do Łodzi. Wtedy jeszcze się nie domyślałem, że zakocham się¹ (ona). Nie znałem miasta, więc na mapie szukałem²³ (właściwy akademik)^{2;3}. Podeszła i zaoferowała mi pomoc. Była ładna. Przyglądała się⁴⁵ (mój bagaż)^{4;5} z uśmiechem. Pewnie nie wierzyła, że dam radę. W akademiku zjawiliśmy się późno. Nowa znajoma pomogła⁶ (ja) we wszystkich formalnościach, a potem rozmawialiśmy. Okazało się, że studiuje socjologię i już stara się⁷⁸ (przyszła praca)^{7;8}. Studiuje w Warszawie, ale przyjeżdża często do Łodzi, bo tęskni⁹ i¹⁰ (rodzeństwo i rodzice)^{9;10}.

_ /5p. (10x0,5p.)

2. Proszę uzupełnić tekst wyrazami podanymi w nawiasach w odpowiedniej formie.

Liczebniki proszę napisać słowami.

W dzień mojego wyjazdu o **godzinie osiemnastej**⁰ (godzina, 18.00.), zebrała się cała rodzina i¹ (wiele, znajomy). Moje rodzeństwo, czyli² (4, brat) i młodsza siostra, kłóciło się właśnie, kto zajmie mój pokój.³ (2, kuzyn) siedzieli przerażeni całym zamieszaniem. Oj, co się wtedy działo! Z radami – co wziąć, jak zaplanować podróż - spieszyło⁴ (6, krewny) moich rodziców, czyli wszyscy wujowie i wszystkie ciotki. Na szczęście zabrakło w tym bałaganie⁵ (3, przyjaciółka), które - będąc już studentkami - miałyby pewnie wiele do powiedzenia.

_ /5p.

3. Proszę połączyć każdy czasownik z jednym z rzeczowników w odpowiedniej formie.

sytuacja, **tytuł**, miłość, wniosek, wezwanie, krzywdą

(0) zdobyć tytuł

(1) pragnąć

(2) wyciągnąć

(3) wyrzucić

(4) panować nad

(5) odpowiedzieć na

_ /5p.

4. Proszę uzupełnić zdania podanymi w ramce frazeologizmami w odpowiedniej formie

Uwaga: jeden z nich jest zbędny.

spocząć na laurach, mieć dwie lewe ręce, nie w ciemię bity, czysty jak łza,
jak na tureckim kazaniu, **milczeć jak grób**, patrzeć przez palce

(0) Chociaż bardzo chcieliśmy poznać jego sekret, **on milczał, jak grób**.

(1) Nie wiem, po co siedzę na tym wykładzie! Czuję się

(2) Marek wszystko umie załatwić, wszystko wytłumaczyć. Ej, on jest

(3) On nie zrobił tego, o co go oskarżają! On jest

(4) Rodzice na wszystko mu pozwalają, na jego wybryki

(5) To bardzo miła dziewczyna, niestety do pracy to (ona)

_/5p.

5. Proszę przekształcić zdania - nie zmieniając ich sensu.

(0) Chcę wypłacić dużą sumę pieniędzy, muszę więc pójść do banku.

W celu wypłacenia dużej sumy pieniędzy muszę pójść do banku.

(1) Wszystko skończyło się szczęśliwie, bo mi pomogłeś.

Dzięki

(2) Zanim rozpocznie się właściwy trening, należy rozgrzać mięśnie i rozruszać stawy.

Przed

(3) Brakowało żywności i wody, ale ofiarom tsunami udało się przetrwać.

Pomimo

(4) Koledzy uważają, że uda mi się wygrać ten wyścig.

Zdaniem

(5) Reguły gry mówią coś innego, ale tobie jednak się udało wygrać.

Wbrew

_/10p.

III. ROZUMIENIE TEKSTU CZYTANEGO

_/10p.

Z rozważań polskiego artysty – Jerzego Maksymiuka.

Niewykluczone⁰, że nasz świat nie jest jedyny, tak w każdym razie twierdzą wyznawcy¹ teorii wieloświata. [...] Tak czy owak, pewne jest jedynie to, że nauka nie wie wszystkiego. Wielu fizyków (może większość?) twierdzi, że prawa fizyki dotyczące świata są doskonałe, że nie mogą być jednak dziełem przypadku. Istotnie, to zastanawiające ... Mnie zwykła brzoza i jej uroda zadziwia nie mniej niż fakt, że pod wpływem impulsu nerwowego rozgałęzione końce wysyłają neurotransmitery – substancje, które pobudzają sąsiadującą komórkę i w ten sposób [...] przekazują sygnał.

W ramach totalnego² zadziwienia nad światem i powstawaniem wszystkiego, poczynając od kwarków, a kończąc na świadomości, dochodzę do – być może dziwnego – podsumowania: nie można żyć, kierując się wyłącznie logiką. W ramach tego poglądu znajdują m.in. miejsce na zmianę poglądów, błędzenie, a także wybaczenie. Również sobie.

Mimo sukcesów [...] czułem się jak zagoniony zając. Długo trwało nim sobie uprzytomniłem, że po prostu jestem przepracowany. Nie miałem siły, nic mnie nie cieszyło.

„Money buys time” – zachwyciałem się tym zdaniem, usłyszanym w Szkocji, rozumiejąc je w ten sposób, że pieniądze dadzą mi wolność. Nieprawda. Zarabiałem dużo, ale utraciłem wolność, zbyt uzależniając się od pracy i sukcesu³. [...]

Na szczęście zapędzony zając jakoś się wykaraskał. Podniósł z trudem głowę, rozejrzał się, zauważył brzozę, słońce i ... ulubioną zieleninę. Komponowanie to moja zielenina. [...] Zdarza się, że szukając najlepszego brzmienia, gram jakiś akord, gram po tysiąc razy. Jaka to męcząca przyjemność! Dbam, żeby pisać swoje, naprawdę swoje nuty.

Za bardziej wartościowe niż wszystkie moje zapożyczenia uważam dwa naprawdę dobre takty w tangu napisanym do nieoczekiwanie⁴ odnalezionego filmu „Mania” z Polą Negri. Dobra zasada: odcisnij swój stempel!

[...] Dobrze, że nie mam teraz swojej orkiestry. Długo by trwało, nim pozwoliłbym jej na granie repertuaru, który przez masę dźwięku ukryje niedostatki⁵ wykonania. Zauważyłem, że wszelkie braki uwydatniają się niepomrotnie, gdy gra niewielka grupa instrumentów. Nikt nikogo nie przykrywa i prawda jest podana na dłoni. [...] Solowa gra jednego z instrumentalistów obniżała wartość orkiestry co najmniej o jedną klasę. Trudno mi było to znieść. Orkiestrze trudno było mnie znieść. Jednak w tym przypadku nie zmienię się. Orkiestrze ofiaruję nudną pracę nad jakością dźwięku. I swój stempel. Może wytarty, ale mój.

Fragmenty artykułu Jerzego Maksymiuka „Odcisnąć swój stempel”, Charaktery nr 2/2011

A. Proszę zaznaczyć w tabeli odpowiedni synonim dla podkreślonych w tekście wyrazów:

0.	niemożliwe	niestosowne	<u>prawdopodobne</u>
1.	wierzący	zwolennicy	przeciwnicy
2.	połowicznego	totalitarnego	całkowitego
3.	powodzenia	klęski	niepowodzenia
4.	niepowtarzalnie	niespodziewanie	niesłuchanie
5.	braki	ubytki	ubóstwo

_/5p.

B. Proszę krótko odpowiedzieć na pytania związane z tekstem.

0. Rozważania Jerzego Maksymiuka dotyczą między innymi:

- a) problemów politycznych;
- b) zjawisk fizycznych;
- c) początku świata.

1. Autor dochodzi do wniosku, że:

- a) nauka nie daje odpowiedzi na pytanie o powstanie świata;
- b) nauka nie jest logiczna w wielu teoriach;
- c) nauka nie jest dla niego interesująca.

2. Pasję kompozytorską nazywa „zieleniną”, czyli:

- a) czymś, w czym jest zupełnie niedoświadczony;
- b) czymś, co jest dla niego ważne jak pokarm;
- c) czymś, co daje mu możliwość zarabiania pieniędzy za granicą.

3. „Męcząca przyjemność” to dla artysty:

- a) poszukiwanie przyjemności w życiu;
- b) poszukiwanie nowej ciekawszej pracy;
- c) poszukiwanie perfekcyjnego brzmienia w komponowanych utworach.

4. Dlaczego – według niego - orkiestra zwykle nie gra dobrze?

- a) Ponieważ jej członkowie nie pracują indywidualnie;
- b) Ponieważ jej członkowie pracują indywidualnie;
- c) Ponieważ jej członkowie nie potrafią grać.

5. Maksymiuk na każdym swoim dziele chce odcisnąć:

- a) własną pieczęć firmową;
- b) ślad swojej pracy i stylu;
- c) ślad wpływu innych twórców

0.	1.	2.	3.	4.	5.
c					

_/5p.

IV. PISANIE

___/15p.

Proszę wybrać jeden z podanych tematów i napisać tekst zawierający 15 zdań.

1. *Gdybym mogła/mógł znaleźć się w innym miejscu, w innej epoce ...*
2. Proszę napisać wypowiedź na temat: *Osoba, której wiele zawdzięczam.*
3. Czy zgadza się Pani/Pan z przysłowiem: „*Chleb otwiera każde usta*”?

WYBIERAM TEMAT NR

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

V. WIEDZA O LITERATURZE I JĘZYKU POLSKIM

___/35p.

1. Proszę wpisać imię i nazwisko autora podanego utworu.

	Tytuł utworu		Autor
0.	<i>Odprawa posłów greckich</i>	0.	Jan Kochanowski
1.	<i>Sonety krymskie</i>	A.	
2.	<i>Zniewolony umysł</i>	B.	
3.	<i>W pustyni i w puszczy</i>	C.	
4.	<i>Żywot człowieka poczciwego</i>	D.	
5.	<i>Kwiaty polskie</i>	E.	

Uwaga: pośród nazwisk autorów dwa są zbędne.

Jan Kochanowski, Mikołaj Sęp-Szarzyński, Julian Tuwim, Henryk Sienkiewicz,
Wisława Szymborska, Adam Mickiewicz, Czesław Miłosz, Mikołaj Rej

___/5p.

2. Proszę podanym epokom literackim przypisać ramy czasowe ich występowania w Polsce i odpowiedzi zamieścić w tabeli poniżej.

(0) dwudziestolecie międzywojenne

(1) romantyzm

(2) odrodzenie

(3) Młoda Polska

(4) oświecenie

(5) literatura współczesna

A. II poł. XV w. – lata 30. XVII w.

B. II poł. XVIII w. – 1822

C. 1918 – 1939

D. 1939 – 1989/2011

E. 1822 – 1864

F. 1891 – 1918

0.	1.	2.	3.	4.	5.
C.					

___/5p.

3. Proszę zaznaczyć w tabeli prawidłową odpowiedź.

(0) Autorem „Odprawy posłów greckich” jest:

a) Jan Parandowski

b) Jan Kochanowski

c) Julian Ursyn Niemcewicz

(1) Składa się z co najmniej trzech wypowiedzi składowych (zdań, równoważników lub konstrukcji mieszanych):

- a) zdanie współrzędnie złożone;
- b) zdanie wielokrotnie złożone;
- c) zdanie podrzędnie złożone.

(2) Koncept, czyli wyszukana forma utworu, sztucznie przesadna i zaskakująca, pojawia się w twórczości:

- a) Ignacego Krasickiego;
- b) Jerzego Andrzejewskiego;
- c) Jana Andrzeja Morsztyna.

(3) W zdaniu „*Zabrakło nam pieniędzy*” rzeczownik ma formę dopełniacza i pełni funkcję:

- a) podmiotu gramatycznego;
- b) podmiotu logicznego;
- c) podmiotu domyślnego.

(4) Józio i profesor Pimko to bohaterowie:

- a) *Ferdydurke* Gombrowicza;
- b) *Syzyfowych prac* Żeromskiego;
- c) *Nad Niemnem* Orzeszkowej.

(5) Charakterystyczny dla romantyzmu był:

- a) racjonalizm;
- b) sarmatyzm;
- c) mistycyzm.

(6) W *malinowym chruśniaku* Bolesława Leśmiana to:

- a) cykl wierszy opiewających przyrodę;
- b) cykl erotyków;
- c) cykl wierszy patriotycznych.

(7) W okresie Młodej Polski odkryto na nowo i rozpropagowano twórczość:

- a) Juliusza Słowackiego;
- b) Cypriana Kamila Norwida;
- c) Ignacego Krasickiego.

(8) Jakie wydarzenie uznaje się umownie za koniec epoki romantyzmu w Polsce:

- a) upadek powstania styczniowego;
- b) upadek powstania listopadowego;
- c) powstanie Legionów Polskich we Włoszech.

(9) Akcja *Lalki* Bolesława Prusa rozgrywa się głównie w:

- a) Krakowie;

- b) Warszawie;
c) Łodzi.

(10) Literacką Nagrodę Nobla otrzymali:

- a) Henryk Sienkiewicz, Władysław St. Reymont, Czesław Miłosz i Lech Wałęsa;
b) Henryk Sienkiewicz, Stefan Żeromski, Czesław Miłosz i Wisława Szymborska;
c) Henryk Sienkiewicz, Władysław St. Reymont, Czesław Miłosz i Wisława Szymborska.

0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
b.										

_/10p.

B. Proszę wybrać właściwą definicję podanych pojęć.

- (0) **Eufemizm** – A. inaczej: przekładnia; odstępstwo od zwykłego szyku wyrazów.
- (1) **Apostrofa** – B. wyraz mający jednakowe brzmienie z innym wyrazem, ale odmienne znaczenie.
- (2) **Homonim** – C. bezpośrednie, uroczyste zwrócenie się do osoby, przedmiotu lub abstrakcyjnego pojęcia, z którymi w rzeczywistości nie można rozmawiać.
- (3) **Partykuła** – D. wyraz lub zwrot, który zastępuje inne wyrazy, które z różnych powodów wydają się być zbyt dosadne lub nieprzyzwoite.
- (4) **Inwersja** – E. metaforyczne zestawienie wyrazów o przeciwnym, wykluczającym się wzajemnie znaczeniu, np. wymowne milczenie, sucha woda.
- (5) **Oksymoron** – F. niesamodzielny wyraz lub morfem modyfikujący sens wypowiedzi; nieodmienna część mowy.

0.	1.	2.	3.	4.	5.
D.					

_/5p.

5. Proszę przeczytać wiersz i napisać jego interpretację.

Kim jest podmiot liryczny tego wiersza? Jakie stany emocjonalne są tu wyeksponowane? Jak jest przesłanie tego wiersza i do kogo jest ono skierowane? Jak można rozumieć tytuł tego utworu?

Edward Stachura *Piosenka dla zapowietrzonego*

Cudownie jest:
Powietrze jest!
Dwie ręce mam,
Dwie nogi mam!

W chlebaku chleb,
Do chleba ser,
Do picia deszcz.

.....

Nadchodzi noc
I zimno z nią.
Mam ręce dwie,
Obejmę się.
Ukryję się,
Utulę się
We własną sierść.

.....

Daleko świt,
Nie widać nic.
Dwie nogi mam,
Dojdziemy tam.

Szczekają psy!
Fruwają mgły!
Niech pani śpi!

.....

Powietrze jest:
Cudownie jest!

_ /10p.